

Sygn. akt III AUa 353/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

del. SSO Anna Rodak (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 października 2015 r. w Ł.

sprawy **W. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o przeliczenie renty i emerytury

na skutek apelacji W. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 27 stycznia 2015 r. sygn. akt VIII U 1915/14

oddala apelację .

Sygn. akt III AUa 353/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi, oddalił odwołanie skarżącego, od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., z dnia 5 maja 2014 roku znak (...), którą organ rentowy ustalił rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem W. M. wobec wystąpienia prawa do zbiegu świadczeń od dnia 1 maja 2014 roku tj. od najbliższego terminu płatności świadczenia, oraz znak (...), którą ustalono emeryturę ubezpieczonego, wobec wystąpienia prawa do zbiegu świadczeń od dnia 1 maja 2014 roku tj. od najbliższego terminu płatności świadczenia.

Powyższy wyrok został oparty na następujących ustaleniach faktycznych:

Wnioskodawca jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, przyznanej na stałe.

W. M. od dnia 19 marca 2012 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego posiada prawo do emerytury na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 maja 2012 roku, której wypłata była zawieszona.

W okresie od dnia 1 maja 2012 roku do dnia 30 września 2012 roku wnioskodawca był uprawniony do wypłaty więcej niż jednego świadczenia tj. renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w zbiegu z emeryturą.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił ubezpieczonemu za miesiąc wrzesień 2012 roku świadczenie w zbiegu tj. półtorakrotnie.

W okresie od dnia 8 września 2012 roku do dnia 31 marca 2014 roku W. M. na podstawie umów zlecenia świadczył usługi na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz (...) Ochrona spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i z tego tytułu osiągał przychody w okresie od października 2012 roku do kwietnia 2014 roku.

Zgodnie z postanowieniami umowy zlecenia zawartej przez wnioskodawcę z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością wynagrodzenie z jej tytułu było płatne w terminie 15 dni od przedłożenia rachunku.

Zgodnie z postanowieniami umowy zlecenia zawartej przez wnioskodawcę z (...) Ochrona spółką z ograniczoną odpowiedzialnością wynagrodzenie ryczałtowe z jej tytułu było płatne w terminie do 21 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za które było należne od przedłożenia rachunku.

Ostatnie wynagrodzenie wnioskodawcy tj. za miesiąc marzec 2014 roku z tytułu umów zlecenia zawartych z (...) oraz (...) zostało mu wypłacone w dniu 9 kwietnia 2014 roku.

W dniu 17 marca 2014 roku W. M. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę zawieszoną części świadczenia od kwietnia 2014 roku, wskazując, że ostatni dzień pracy to 31 marca 2014 roku.

Zaskarżonymi decyzjami z dnia z dnia 5 maja 2014 roku organ rentowy ustalił rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem oraz emeryturę W. M. wobec wystąpienia prawa do zbiegu świadczeń od dnia 1 maja 2014 roku tj. od najbliższego terminu płatności świadczenia.

W tak ustalonym, bezspornym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie wnioskodawcy od obu decyzji za niezasadne.

Sąd wskazał, iż zgodnie z treścią art. 26 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 167 poz. 1322, z późn. zm.) osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego oraz do emerytury na podstawie odrębnych przepisów wypłaca się, zależnie od jej wyboru: przysługującą rentę powiększoną o połowę emerytury albo emeryturę powiększoną o połowę renty.

Natomiast w myśl ust 3 przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli osoba uprawniona osiąga przychód powodujący zawieszenie prawa do świadczeń lub zmniejszenie ich wysokości określony w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezależnie od wysokości tego przychodu.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 31 stycznia 2006 roku (K 23/03, OTK-A 2006, nr 1, poz. 8) uznał, że art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jest zgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku Nr 1440, z późn. zm.) prawo do emerytur i rent ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103a-106.

W myśl art. 104 ust. 1 w/w ustawy 1. prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6.

Według ust. 2 analizowanego przepisu za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, z uwzględnieniem ust. 3.

Dla zastosowania przywołanego wcześniej art. 26 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wypadkowej kluczowe jest ustalenie, że osoba uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego oraz do emerytury na podstawie odrębnych przepisów, w okresie pobierania tych zbiegających się świadczeń osiąga jakikolwiek przychód rozumiany wedle zasad z ustawy emerytalnej, z którym łączy się obowiązek ubezpieczenia społecznego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 roku, sygn. II UZP 1/05, OSNP 2005/14/213, LEX nr 147901).

Z treści przepisu art. 26 ust. 3 wynika, że przychód z powyższego tytułu powoduje skutki przewidziane przez ustawodawcę wówczas, gdy przychód osiąga osoba uprawniona do pobierania zbiegu świadczeń, a zatem, jeśli mając do niego prawo - jednocześnie pozostaje w zatrudnieniu (lub prowadzi działalność wymienioną w przepisie art. 104 ust. 2 ustawy emerytalnej) i osiąga z tego tytułu przychód. Przychód zatem w rozumieniu przepisu art. 26 ust. 3 ustawy wypadkowej jest nim tylko wówczas, gdy osiąganym jest z tytułu zatrudnienia świadczonego w okresie pobierania świadczeń, co wynika zarówno z wykładni gramatycznej omawianych przepisów obu ustaw jak i wykładni celowościowej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 października 2006 r., sygn. akt III AUa 1414/05, LEX nr 310469).

W niniejszej sprawie wnioskodawca wnosił o przyznanie prawa do wypłaty świadczeń w zbiegu od dnia 1 kwietnia 2014 roku podnosząc, iż z dniem 31 marca 2014 roku wygasła umowa zlecenia z tytułu, której wykonywania osiągał przychód, powodujący brak prawa do wyższego świadczenia. Argumentował również, że wynagrodzenie wypłacone mu w kwietniu 2014 roku dotyczyło marca 2014 roku i nie było możliwości jego wypłaty w tym miesiącu.

Z dokonanych w sprawie i niekwestionowanych przez odwołującego ustaleń wynika, że ubezpieczony w okresie od października 2012 roku do kwietnia 2014 roku osiągał przychody z tytułu pracy wykonywanej na podstawie umowy zlecenia, albowiem ostatecznie wynagrodzenie zostało mu wypłacone w dniu 9 kwietnia 2014 roku.

Sąd Okręgowy podniósł, iż bez znaczenia w sprawie pozostaje okoliczność, iż wnioskodawca był związany umowami zlecenia do dnia 31 marca 2014 roku, albowiem wynagrodzenie zostało wypłacone wnioskodawcy w dniu 9 kwietnia 2014 roku, a co za tym idzie w miesiącu tym osiągnął przychód w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prawdłowo zatem organ rentowy ustalił datę wystąpienia prawa do zbiegu świadczeń.

Apelację od powyższego wyroku wniósł ubezpieczony zarzucając naruszenie prawa procesowego - art. 233 kpc poprzez pominięcie i nieodniesienie się do twierdzeń wnioskodawcy dotyczących wykonywania przez niego pracy do dnia 31 marca 2014 r., oraz twierdzeń, że w ewidencji księgowej wynagrodzenia i należne od nich składki ZUS ujmowane są zawsze w miesiącu, za który są należne. W ocenie skarżącego jest to jedna z naczelnych zasad księgowości, określona w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Bez znaczenia zatem pozostaje termin wypłaty wynagrodzeń.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Brak jest uzasadnionych podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji prawa procesowego tj. art.233 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów.

Z materiału sprawy wynika bowiem jednoznacznie, iż wynagrodzenie z tytułu pracy wykonywanej na podstawie umowy zlecenia, należne ubezpieczonemu za miesiąc marzec 2014 roku, zostało mu wypłacone w dniu 9 kwietnia 2014 roku.

Spór w przedmiotowej sprawie sprowadza się w istocie do interpretacji art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. D.U. z 2009 r. Nr 167 poz.1322 ze zm.).

Stosownie do treści tego przepisu zbiegu prawa do renty i emerytury, o którym mowa w ust. 1 , nie stosuje się jeżeli osoba uprawniona osiąga przychód powodujący zawieszenie prawa do świadczeń lub zmniejszenie ich wysokości określony w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Bezspornie wynagrodzenie wypłacane skarżącemu z tytułu umów zlecenia zawartych z (...) Sp. z o.o. oraz (...) Ochrona Sp. z o.o., stanowi przychód określony w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, skutkujący zawieszeniem prawa do świadczeń lub ich wysokości.

W orzecznictwie Sądów Apelacyjnych utrwalony jest pogląd, iż ustawodawca w przytoczonym art. 26 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, uzależnił występowanie prawa do zbiegu świadczeń od osiągnięcia przychodu, nie zaś od istnienia tytułu, z którego jest on osiąganym. Jedynie przychody z tytułu pracy wypłacone przed miesiącem, od którego ustalono prawo do emerytury lub renty nie mają wpływu na zmniejszenie lub zawieszenie tych świadczeń (patrz między innymi wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie III AUa 558/12 z dnia 13.12.2012 r.).

Powyzszą zasadę, przyjął organ rentowy wydając decyzję o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z dnia 22 kwietnia 2012 roku, którą ustalił, że wnioskodawca jest uprawniony do jednego świadczenia dopiero od dnia 1 października 2012 roku, gdyż wynagrodzenie z tytułu umowy, którą zawarł od dnia 8 września 2012 roku, zostało mu wypłacone dopiero w październiku 2012 roku i za wrzesień 2012 roku wypłacił wnioskodawcy świadczenie w zbiegu.

Wskazać należy, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostają okoliczności podnoszone przez apelującego, tj. iż zgodnie z jedną z naczelnych zasad księgowości, określoną w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości - w ewidencji księgowej wynagrodzenia i należne od nich składki ZUS ujmowane są zawsze w miesiącu, za który są należne. Zasady te bowiem dotyczą jedynie płatników składek.

W konkluzji powyższych rozważań uznać należy, iż prawidłowo Sąd Okręgowy przyjął, iż skoro wynagrodzenie należne skarżącemu za pracę wykonaną w miesiącu marcu 2014 r., zostało wypłacone w kwietniu 2014 r., osiągnął on w kwietniu przychód, który skutkowało zawieszeniem części świadczenia do dnia 1 maja 2014 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny, na podstawie art.385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.